

La justícia climàtica ens salvarà

És bastant difícil pensar en una reflexió per al Dia de la Terra tenint tanta sobreinformació: **en un moment en el que arrosseguem encara la ressaca pandèmica, i en el que el conflicte bèl·lic europeu genera tant renou geoestratègic que, hàbil i fàcilment, relega certes temàtiques a agendes mediàtiques de menys importància**, successos com la vaga dels activistes de la Rebel·lió Científica, passen desapercibuts.

Hem de reaccionar ja. Doncs si no prenem decisions polítiques orientades al decreixement i a la redistribució justa de recursos, caurem en l'abisme.

Foto de Katie Rodríguez en Unsplash

Espero que durant uns minuts, benvolguda persona lectora, puguis fer amb mi una anàlisi de la situació mediambiental en què ens trobem i les seves conseqüències en la societat.

La cobdícia pels recursos naturals ens està portant al caos i a la desigualtat social. És per això que hem de començar a assumir actituds que contribueixin al decreixement: **ja no n'hi ha prou amb a minorar el nostre consum o creure que la ciència desenvoluparà les eines que màgicament solucionaran els nostres problemes ambientals**. Si no canviem el nostre estil de vida, fortament pautat per una cultura globalista i globalitzadora, el canvi no succeirà.

Durant dècades, el nostre sistema econòmic s'ha sostingut gràcies a l'obsolescència programada, la moda ràpida, i la ramaderia i l'agricultura intenses. Però aquest estil de vida té conseqüències. Per exemple, gràcies als avenços tecnològics en les societats del nord global - el que en el seu moment consideràvem "països desenvolupats", una persona de classe mitjana pot, tan sols en un clic, gaudir d'innombrables sèries, música i pel·lícules en *streaming*, comprar roba i menjar al seu antull; i fins i tot navegar durant hores, sense rumb ni propòsit, a internet. El cost d'això és que, avui dia, les tecnologies de la informació consumeixen un 7% de l'electricitat mundial i generen un 2% de les emissions globals de CO₂, segons dades de Greenpeace.

Paradoxalment, en els últims anys les grans empreses han gastat milions d'euros en *greenwashing* per a vendre'ns els seus discursos de sostenibilitat i **emascarar la seva responsabilitat en aquesta crisi climàtica**. Tot, amb l'estratègia de poder adquirir les subvencions que la Unió Europea està atorgant per a accelerar la transició ecològica. I ens demanem: per què aquests fons han d'anar a les mateixes corporacions de sempre, que han obtingut guanys milionaris durant dècades? No és hora que es responsabilitzin elles mateixes de les conseqüències de les seves manufactures? **Per què hem de fer-nos càrrec dels seus danys, conseqüència d'una falta d'inversió i interès? Qui i com es verifica la seva responsabilitat social** quan entre els seus accionistes, es compta amb els fons "voltor"?

Les organitzacions mediambientals continuen denunciant la **falta de compromís polític**. El febrer passat, amb la publicació del sisè informe del Panell Intergovernamental del Canvi Climàtic (IPCC), va començar una nova onada de reclams. Doncs tot i que aquest organisme depèn de l'ONU, **no llança directrius fermes cap als estats per aturar aquest model econòmic que ens està portant al col·lapse ambiental**. De poc serveix que es destinin dades i energies a advertir que, amb la tecnologia actual, és inviable capturar els gasos d'efecte d'hivernacle o desenvolupar la quantitat d'infraestructura necessària per a no dependre dels combustibles fòssils. Si no es planteja la obligatorietat de cercar models que no basin la seva riquesa en relació al PBI, res canvia ni es transforma.

El preu es paga de l'altre costat del planeta

A les 30,7 milions de persones desplaçades en el **sud global** per efecte del canvi climàtic, se li han de sumar 227 persones assassinades per denunciar les injustícies i explotacions mediambientals, defensar els recursos naturals necessaris per a les seves comunitats, i mantenir la biodiversitat que sustenta al planeta. **Una lluita**, la d'aquest activisme mediambiental, que s'exerceix **contra les mateixes multinacionals que reclamen a la Unió Europea els nostres diners per a la transició ecològica** i que perpetua un estil de vida basat en un consum capritxós de béns i serveis. Com podem ser aliens a aquests successos, sense exigir coherència a les esferes polítiques i sense optar per un estil de vida que apel·li al decreixement? El desenvolupament sostenible, amb els nivells de consum actuals, no serà mai una realitat si els qui més recursos tenen desitgen mantenir-los i esperen que la tecnologia permeti millorar la qualitat de vida de la resta sense conseqüències ecològiques.

Què ens queda?

Des dels nostres llocs, tenim molt per fer i per exigir als nostres governs. Per a començar, **optar a una vida més concorde a les nostres necessitats reals i no a les imposades pel capitalisme**. En comunitat, exigir un pacte verd just amb mesures orientades a la redistribució de recursos, amb enfocament de gènere, ètnic i cultural.

Per a aconseguir el canvi de paradigma, hem també **d'escoltar el sud global**, aprendre del seu vincle amb la naturalesa, reconèixer els seus drets, permetre'ls gaudir dels seus recursos i **exigir la fi del neocolonialisme extractivista**. Tenim un deute econòmic, històric, cultural, social i ecològic amb el sud global. És hora de començar a saldar-lo.

Bibliografia

Bordera, J., Prieto, F. (7 de agosto de 2021). El IPCC considera que el decrecimiento es clave para mitigar el cambio climático. Contexto diario.

<https://ctxt.es/es/20210801/Politica/36900/IPCC-cambio-climatico-colapso-medioambiental-decrecimiento.htm>

CiCrA. (15 de junio de 2021). La crisis ambiental en el siglo XXI y la obsolescencia del desarrollo sostenible. CiCrA.

<https://www.cicra.coop/2021/06/15/la-crisis-ambiental-en-el-siglo-xxi-y-la-obsolescencia-del-desarrollo-sostenible/>

Gambino, M. (15 de marzo de 2012). Is it Too Late for Sustainable Development? Smithsonian Magazine.

<https://www.smithsonianmag.com/science-nature/is-it-too-late-for-sustainable-development-125411410/?all>

Gibbens, S. (01 de marzo de 2022). El nuevo informe climático de la ONU es un demoledor ultimátum sobre la salud mundial. National Geographic Magazine.

<https://www.nationalgeographic.es/medio-ambiente/2022/03/el-nuevo-informe-climatico-de-la-onu-es-un-demoledor-ultimatum-sobre-la-salud-mundial>

Greenpeace España. (04 de abril de 2022). 6 cosas que debes saber del informe científico del IPCC sobre soluciones climáticas. Greenpeace España. <https://es.greenpeace.org/es/noticias/6-cosas-que-debes-saber-del-informe-cientifico-del-ipcc-sobre-soluciones-climaticas/>

Pérez, A. Pactes verds e temps de pandèmies. El futur es disputa ara.1ra edició. 2020. Libros en Acción. Observatori del deute de la globalització, editorial Icaria. Barcelona.

Pinyol Jiménez, G. (07 de marzo de 2022). Algunas consideraciones sobre el desplazamiento climático. Migraciones climáticas blog.

<https://migracionesclimaticas.org/algunas-consideraciones-sobre-el-desplazamiento-climatico/>

Programa de las Naciones Unidas Para el Medio Ambiente (PNUMA). (2021). Making Peace with Nature. A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies. Organización de las Naciones Unidas.

<https://wedocs.unep.org/xmlui/bitstream/handle/20.500.11822/34948/MPN.pdf>

Programa de las Naciones Unidas Para el Medio Ambiente (PNUMA). (28 de febrero de 2022). Sexto informe de evaluación del IPCC: Cambio Climático 2022. Organización de las Naciones Unidas.

<https://www.unep.org/es/resources/informe/sexto-informe-de-evaluacion-del-ipcc-cambio-climatico-2022>

Scientist Rebellion. (2022) We have leaked the upcoming IPCC WGIII report.

<https://scientistrebellion.com/we-leaked-the-upcoming-ipcc-report/>